

roviden

Euro-Geo

● Zalaegerszeg (MTI)
Saját fejlesztésű lézeres földmérőműszer állványt dobott piacra a zalaegerszegi Euro-Geo Kft. az ősz elején. A több mint ezer eszköz mindegyikére műszeripari világcégek voltak a vevők. A siker, valamint, hogy januártól átveszik a Leica cég teljes állványgyártó kapacitását, egyúttal azt is jelenti: a világon évente készített 100 ezer darab hagyományos geológiai állvány 25 százaléka a zalai üzemből kerül ki. A Leica e profiljának, s vele együtt a célgépek fogadásához jelentős önerős beruházásba kezdett a társaság, ezáltal továbbra is olyan multinacionális partnereknek szállíthatnak, mint a Bosch, a Quadriga vagy a Stanley. Az Euro-Geo működése ritka zalai sikertörténet. Ötszörösére növelték árbevételüket, amely az idén meghaladja az egymillió márkát; az ügyvezetővel, fejlesztőkkel és szakmunkásokkal együtt 19 főt számláló kft. egy dolgozójára ma csaknem 5,5 millió forint termelési érték jut.

Alapítvány a közbiztonsáért

● Budapest (MTI)
Közbiztonsági alapítvány létrehozását kezdeményezte a Gránit Pólius Rt., az egyre gyakrabban előforduló robbantások és egyéb terrorjellegű bűncselekmények miatt. A „Nyugodt Hétköznapokért” elnevezésű alapítvány többek között katasztrofa és terrorelhárító biztonsági technológiák fejlesztését kívánja támogatni. A hárommillió forint tőkével induló közcélt vállalkozás a fizikai és technikai lehetőségek tökéletesítése és kibővítése mellett jogszabálymódosítást is kezdeményezni fog. Véleményük szerint a robbantással fenyegetéssel szemben az eddigi joggyakorlat elnézően bánt.

Kuncze kijött

● Budapest (MTI)
Három nappal epeműtete után hétfőn elhagyta a BM Központi Kórházát a belügyminiszter. Az MTI információja szerint Kuncze Gábor telefonon már beszélt Pintér Sándor altábornaggal, az országos rendőrfőkapitánnyal. Várhatóan már kedden létrejön a személyes találkozó a belügyi tárca vezetője és a rendőrség irányítója között. A megbeszélésen minden bizonnyal arról is lesz szó, hogy miként lehetne hatékonyabbá tenni a rendőrség munkáját, többek között a robbantás- és merényletsorozat felderítése érdekében.

Döntenek

● Budapest (MTI)
Az Alkotmánybíróság várhatóan még a héten dönt azokról a beadványokról, amelyek az alaptörvénnyel ellentétesnek tartják az egészségügyi ellátási kötelezettségről és a területi finanszírozásról szóló törvényt. A taláros testület hétfői ülésén ismét foglalkozott az ügynevezett ágyszámcsökkentési törvénnyel kapcsolatos indítványokkal, de nem hozott végleges határozatot. Az ügy jelentőségére tekintettel, a bírák várhatóan még a napokban újabb összeülnek.

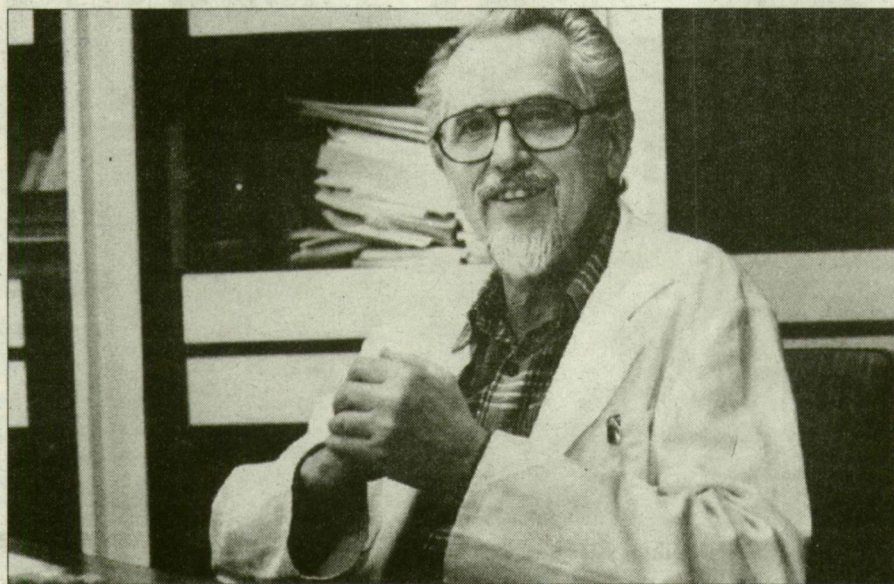
● A főigazgató a múltbeli lendületről és a jövő esélyeiről

Az SZBK negyedszázada

Negyedszázaddal ezelőtt alapították a legnagyobb magyar alapkutató intézményt, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központját (SZBK). A tehetséges, fiatal kutatógárda intenzív munkájával a szegedi központ viszonylag rövid idő alatt a molekuláris biológiai kutatások nemzetközi élvonalába került. Az alapítás 25. évfordulója alkalmából a kezdetektől itt dolgozó tudóssal, a jelenlegi főigazgatóval, Venetianer Pál akadémikussal beszélgettünk.

● Az alapítás idején a hazai biológiai alapkutatás elmaradt a világélvonalától; a hátrányt szokatlanul hamar sikerült behozni. Hogyan?

– A tudatos tudomány-szervezés példáját tartjuk számon azt a munkát, amelyet Straub F. Brúnó akadémikus, az alapító-főigazgató nevéhez kötünk. A szellemi energiát a biztosította, hogy egyszerre indulhattak itt igen körültekintően kiválasztott, ambíciós és tehetséges fiatalok. Jó feltételek között dolgozhattunk – és nemcsak az anyagiakra gondolok. Akkoriban példátlan volt az a demokrácia és liberalizmus, amellyel meghatározták az intézmény működési szabályait. A fiataloknak szervezeti biztosságot és főnökváltást, a belső mobilitás, az önálló kezdeményezés jogát és lehetőségét. Abban, hogy az első 5-10 évben az SZBK már elnyerte a világ számon tartott és tekintélyes molekuláris biológiai kutatóközpontja státust, némely szerencsés

Venetianer Pál: „Egy fiatal, tehetséges csapat részabandult a munkára...”
(Fotó: Karnok Csaba)

véletlen is közrejátszott. Helyzeti előnyt jelentett, hogy éppen akkor zajlott egy forradalom a molekuláris biológiában, amelyhez időben tudtuk kapcsolódni.

● Mikor volt az SZBK fénykora?

– Kétségtelenül a 70-es évek második fele, a 80-as évek eleje volt ez a korszak.

● Azután romlottak a feltételek?

– Nem lenne igazságos kizárólag erre hivatkozni. Az indulás utáni évek lendülete, az a helyzet, amikor egy fiatal csapat részabandult a munkára – alighanem megismételhetetlen. Napjainkban sajnos a lelkesedés és a munkakedv sem olyan, mint akkoriban volt. Ez azonban nem a kutatók hibája: a tudomány társadalmi tekintélye és a kutatói pálya vonzása csökkent olyan mértékben, hogy áldozatot kell vállalni annak, aki mégis kitart mellette.

● Ez az „agyelsztvas” alapja?

– Ma már nemcsak külföldre mennek el a kutatók. Elmennek a pályáról. Jövedelmezőbb foglalkozásokat választanak maguknak.

● Van egy előnyös változás is a fénykorhoz képest: „beérték” a külföldi kapcsolatok.

– A mai pénzszűkében nem is boldogulnánk a külföldi kutatási együttműködések nélkül. De hosszú távon veszélyesnek látom, hogy egyre inkább erre alapozzuk a munkát. Amelyik intézmény kevésbé képes saját kezdeményezésekre és egyre inkább az együttműködésekre alapít, az hosszú távon veszt partneri értékéből. Hogy az SZBK ma vonzó partner, az alapvetően a kezdeti, saját erőből produkált eredményeinknek köszönhető.

● Milyen lesz az SZBK jövője?

– Remélem, lesz. A rendszerváltás utáni, számunkra anyagilag katasztrofális és egzisztenciálisan is bizonytalanságot hozó néhány év után most reményteljesebb a helyzetünk.

Az akadémiai törvény jogilag biztosította az akadémiai intézményhálózat létét. Ám ha marad a jelenlegi finanszírozási rendszer, ennek a hálózatnak az egésze halálra van ítélve.

● Az átszervezést és a pénzek koncentrációját hosszabb ideje tervezik. Milyenek az SZBK esélyei?

– Az elkészült felmérés szerint az SZBK az akadémiai intézetek között nagyon jól áll. Ha az erőforrások átcsoportosítását valóban komolyan gondolják és meg is csinálják, annak mi okkal lehetnének kedvezményezettjei.

S. E.

● Félúton a Connection-ügy

Daruné büntetése

● Tudósítónktól

Tegnap ítélet született a közelmúltban nemzetközi nyomozással leplezett, piramisjátékok szervező Connection Betéti Társaság első rendű vádlottjának, Daru Péternének az ügyében.

Mint ismeretes, a második rendű vádlott, Nagy Bandó András ügyét a bíróság, a humorista külföldi vendégszereplése miatt, az október 14-i első tárgyaláson elközlöntette.

Dr. Sipter Katalin bírónő tanácsa a tegnapi tárgyaláson bűnösnek találta Daru Péterné ötvennégy rendbeli csaramisjátékok szervező Connection Betéti Társaság első rendű vádlottjának, Daru Péternének az ügyében. A vádlottat halmazati büntetésül 8 hónap börtönrre ítélte (melynek végrehajtását egy év próba időre felfüggesztette), melékbüntetése pedig 120 ezer forint pénzbírságot szabott ki rá. Az ítélet nem jogerős.

● Mónus Áron kiadta, a főügyészesség beadja

Mein Kampf - felfüggesztve

● DM/DV-információ
Személyhez fűződő jogok megsértése miatt polgári pert kezdeményez a Fővárosi Főügyészesség Mónus Áron vásárhelyi lakos, a Mein Kampf kiadója ellen, mivel állásfoglalás szerint Hitler főműve ma is sérti magán személyek lelkiismereti szabadságát, becsületét, emberi méltóságát, hátrányosan megkülönböztetve őket nemük, fajuk, nemzetiségük és felekezetük alapján.

Fél évszázad után november 5-én jelent meg 2 ezer példányban Magyarországon

újra Hitler Adolf hírhedt Mein Kampfja. Kiadója (Interseas Edition, Man-sziget) a Hódmezővásárhelyen élő Mónus Áron, aki utószót is írt a náci vezér könyvéhez. Nagyon úgy tűnik, hogy ismét hosszas bírósági hercehurcának néz elébe a viharos sorsú, Mein Kampf-idézeteket tartalmazó Összeesküvés: A Nietzschei Birodalom szerzője (a Csongrád Megyei Bíróság végül is felmentette a közösség elleni izgatás vádjá alól). A múlt hét közepén megjelent a Fővárosi Főügyészesség két nyomozója a Mein Kampfort árusító Demokrata hetilap szerkesztőségében, majd a könyv még megmaradt, hi-

Védett festményeket loptak el

● Eger (MTI)

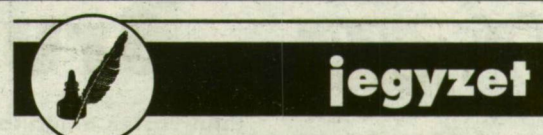
Tizenkét, muzeális értékű védett festményt, valamint egyéb műtárgyakat zsákmányolt az a betörő, aki november 24-én, vasárnap hajnalban behatolt az Egercsehi, Szűcs Bányatelepen az Ady Endre utca 13. szám alatti házba.

A Heves Megyei Rendőrfőkapitányság hétfői tájékoztatása szerint az eltűnt műtárgyak együttes értéke eléri a 9

millió forintot. A betörő egyebek között elvitte Nyilas Sándor: Kertben ülő hölgy, Ferenczy Károly: Kalapos női fej, Hollósy Simon: Técsői Tisza-híd, Rippl-Rónai József: A körtvélyesi kastély, Kémény Jenő: A lovag és az uzorás, Koszta József: Krumplicsedés, Munkácsy Mihály: Barbizoni kastélyudvar, Peske Géza: A remete, valamint Troján Alfonz: Őszi fák című olajfestményét.

millió forintot. A betörő egyebek között elvitte Nyilas Sándor: Kertben ülő hölgy, Ferenczy Károly: Kalapos női fej, Hollósy Simon: Técsői Tisza-híd, Rippl-Rónai József: A körtvélyesi kastély, Kémény Jenő: A lovag és az uzorás, Koszta József: Krumplicsedés, Munkácsy Mihály: Barbizoni kastélyudvar, Peske Géza: A remete, valamint Troján Alfonz: Őszi fák című olajfestményét.

különböztetése, továbbá a lelkiismereti szabadság, a becsület és az emberi méltóság sérelme miatt.
Bencsik András lapunknak elmondta, hogy jó néhány civilizált országban szabadon terjeszthetik Hitler főművét, s mindenképpen elvi jelentőséggel bír a per, hiszen precedenst teremtve jogi lavinát indíthat el. Ilyen alapon ugyanis más, korábbi népi diktatúrák vezetőinek, például Leninnek és Sztálinnak a műveit is be kellene tiltani, sőt Horn Gyula önéletrajzi regényét is, amely sértheti a Rákosi-, illetve Kádár-rendszer áldozatainak emlékét és hozzátartozóit.

jegyzet

A szellem napvilága

A génebézeti technika hazai úttörői az SZBK kutatói voltak. Magyarországon, sőt Kelet-Közép-Európában először Venetianer Pál munkacsoportjában (Biokémiai Intézet) végeztek génebézeti kísérletet, itt alkalmazták először DNS-szekvenálást (a DNS-t alkoalaapjegységek sorrendjének megállapítására szolgáló módszer). Itt hoztak létre Magyarországon először transzgenikus élőlényt. A kémiai DNS-szintézis hazai úttörője Simoncsits András (Genetikai Intézet) volt: az emberi vér fontos fehérjét kódoló gént szintetizálta munkatársaival. Ma a DNS-szekvenálást és szintézist szolgáltatásszerűen végzik az SZBK-ban, a génebézeti technika rutineljárás minden intézetében.

A főntiket az SZBK évfordulójára kiadott, elegáns, tisztes ismertető füzetből idéztem. A felsorolás még hosszán, oldalakon keresztül folytatódik. Bármilyen szokatlan egy újságműfajban, most egy impozáns névsort bocsátunk olvasóink elé. Mindegyik után odaértendő: és munkatársaik. Azoknak a nevét másoljuk ide, akik az ünnepre megjelent ismertetőben szerepelnek: akár mint felfedezők, valamiben világszok, akár mint tudományos műhelyek irányítói, mint eredeti gondolkodók, vagy mint aranyosok, az aprómunka türelmesei. Indoklás a szokatlan eljárásról? Nos, legalább az ünnepen legyünk azon – városlakók –, hogy megismerjük és megjegyezzük ezeket a nagyvilág szellemi központjaiban hibátlanul ejtett neveket. Tekintessék ez tiszteletünk kifejezésének. Tiszteletük most egy a teljesítményt, amely természeténél fogva egyetemes érték. Manapság és itt: személyes áldozat az ára. Nem függetlenül a személyes beállítódástól – öröm a jutalma.

Íme a nevek sora: Alföldi Lajos, Kiss Antal, Raskó István, Váradi András, Kiss György Botond, Hadlaczy Gyula, Solymosy Ferenc, Kiss Ibolya, Szabó Gábor, Boros Imre, Gausz János, Gyurkovics Henrik, Dudits Dénes, Závodszky Péter, Patthy László, Óvádi Judit, Farkas Tibor, Vigh László, Horváth László, Udvardy Andor, Andó István, Venetianer Anikó, Garab György, Demeter Sándor, Vass Imre, Keszthelyi Lajos, Ormos Pál, Nagy Ferenc, Kovács Kornél, Friedrich Péter, Wollemann Mária, Maderspach Katalin, Borsodi Anna, Tóth Géza, Szűcs Mária, Joó Ferenc, Párducz Árpád, Polgár László, Duda Ernő, Kiss István, Kondoros Ádám, Koncz Csaba, Lukács Noémi.

A pénzért rohanás ordas világában villan a remény: alkotó ember mindig lesz, ugye?

Lamm Vandáról vitatkoznak

● Budapest (MTI)

Sikertelen volt az egyeztetés, az új alkotmánybírák jelölésével kapcsolatban, kifutottunk a határidőből, de remélem lesznek még további tárgyalások – összegezte röviden a történeteket, az MTI-nek nyilatkozva Gál Zoltán házelnök, hétfőn, miután a hét parlamenti frakció képviselői tárgyaltak a bírák személyéről.

Mint ismeretes, két héttel ezelőtt a T. Ház többsége nem támogatta az ellenzék jelöltjét Bruhács Jánost, míg a koalíció által javasolt Holló Andrást az Alkotmánybíróság tagjává választotta. Történtek az Alkotmánybíróság tagjává választotta. Történtek az Alkotmánybíróság tagjává választotta. Történtek az Alkotmánybíróság tagjává választotta. Történtek az Alkotmánybíróság tagjává választotta.

ra kell jelölni. Ezért került sor hétfőn délután az egyeztetésre. A megbeszélésen a koalíció Lamm Vandát nevezte meg jelöltjeként, az ellenzék pedig Bruhács Jánost.

Az ellenzéki pártok azt szerették volna – közölte Áder János (Fidesz) –, hogy a kormánykoalíció támogassa Bruhács János megválasztását. Az MSZP és az SZDSZ képviselői elfogadták ezt, de csak azzal a feltétellel, ha a parlament egyidejűleg szavaz Lamm Vanda személyéről is. Ezzel kapcsolatban Áder János hangsúlyozta: az ellenzéknek, a történetek után, elővigyázatosnak kell lennie és ragaszkodnia kell Bruhács János megválasztásához. Mint mondta: csak ezt követően voksolhat a T. Ház más jelöltekről. Az álláspontok nem közeledtek egymáshoz, így a megbeszélés eredménytelenül zárult. Az MDF, az FKGP, az MDNP, a KDNP és a Fidesz indítványozta, hogy kedden ismét tanácskozzon a jelölő grémium.

Bároi ajándék

● Szécsény (MTI)

Több mint kilenc hektáros birtokot ajándékozott Szécsénynek báró Liphay Béla természettudós unokája, Liphay Antal. Feltételül szabta, hogy a földdarab

munkahelyteremtő beruházáshoz szolgáljon területként. A város képviselő-testülete elfogadta az adományt, a majdani beruházás ügyében a befektetőkkal megkezdődtek a tárgyalások.